

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗ ΣΟΦΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

Evlogi Georgiev 103, Sofia 1504, Bulgaria,
Τηλ.: + 359 (0) 2 9447959, 9447790, Fax: + 359 (0) 2 9505375
E-mail: ecocom-sofia@mfa.gr
Web: agora.mfa.gr/bg60

Επιμέλεια: Θεολογία Βούλγαρη, Γραμματέας ΟΕΥ Α΄
Ιωάννης Μαρούτσος, Γραμματέας ΟΕΥ Α΄

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ 7/2016

**Για τις οικονομικές εξελίξεις στη Βουλγαρία
και τις διμερείς οικονομικές & εμπορικές σχέσεις**

ΙΟΥΛΙΟΣ 2016

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

I. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ	
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ	2
- Έκθεση Σύγκλισης Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας	2
- Τομείς προτεραιότητας Βουλγαρίας για προσέλκυση επενδύσεων.....	3
- Εξωτερικό εμπόριο Βουλγαρίας το α΄ πεντάμηνο 2016	4
- Εκτιμήσεις για επιπτώσεις του BREXIT στη βουλγαρική οικονομία	6
II. ΚΛΑΔΙΚΑ	8
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	8
- Πορεία αντιμονοπωλιακής έρευνας κατά (Bulgaria Energy Holding) BEH - Ενδεχόμενο ιδιωτικοποίησης Bulgartransgaz	8
- Επενδυτικό πρόγραμμα Bulgartransgaz.....	9
- Μνημόνιο συνεργασίας Βουλγαρίας - Σλοβακίας για το σχέδιο Eastring.....	10
ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	11
- Αφιέρωμα στα Κύθηρα σε βουλγαρική εφημερίδα	11
III. ΕΚΘΕΣΕΙΣ – ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ	12
- Πρόγραμμα Hosted Buyers της HELEXPO	12
- 4 th European Business Mining Forum, Σόφια (Hilton), 13.09.2016	12

*- Παρακαλούμε σε περίπτωση αναδημοσίευσης να αναφέρεται η πηγή
- Εάν δεν επιθυμείτε να λαμβάνετε σε μηνιαία βάση το παρόν δελτίο, μπορείτε να
μας ενημερώσετε σχετικά, ώστε να σας αφαιρέσουμε από τη λίστα αποδεκτών*

Ι.ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

- Έκθεση Σύγκλισης Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας

Δημοσιεύθηκε τον Ιούνιο τ.έ. από την ΕΚΤ η ετήσια Έκθεση Σύγκλισης (Convergence Report, web: <https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/conrep/cr201606.en.pdf?a91977931874a7c6c63d80305b651394>), η οποία αφορά στα 7 κράτη-μέλη της ΕΕ, που έχουν δεσμευθεί να υιοθετήσουν το Ευρώ, αλλά δεν το έχουν πράξει ακόμη (Βουλγαρία, Τσεχία, Ουγγαρία, Κροατία, Πολωνία, Ρουμανία και Σουηδία). Η Έκθεση καταλήγει και ως προς τις 7 χώρες ότι δεν είναι έτοιμες για την υιοθέτηση του Ευρώ, με επίκληση κυρίως λόγων που άπτονται του νομοθετικού πλαισίου και της ανεξαρτησίας των κατά περίπτωση κεντρικών τραπεζών. Ειδικά, σε ότι αφορά τη Βουλγαρία, επισημαίνονται τα εξής:

- Τον Απρίλιο τ.έ. κατεγράφη αποπληθωρισμός -1,0% σε ετήσια βάση, σημαντικά κάτω από το σημείο αναφοράς (0,7%), που τίθεται βάσει των κριτηρίων του Μάαστριχτ. Παρόλα αυτά, υφίσταται ανησυχία για τη μακροπρόθεσμη διατηρησιμότητα της πορείας σύγκλισης σε ό,τι αφορά τις τιμές καταναλωτή και τη σταθερότητα αυτών και, για αυτό, καλείται η βουλγαρική κυβέρνηση να προβεί στην εφαρμογή «κατάλληλων πολιτικών».
- Το έλλειμμα και το χρέος της γενικής διακυβέρνησης συνάδουν με τα κριτήρια του Μάαστριχτ. Το 2014 το έλλειμμα υπερέβη την τιμή αναφοράς (3%), αλλά η Επιτροπή έκρινε ότι πρόκειται για κατ'εξαιρέσιν και προσωρινή εξέλιξη και, για αυτό, δεν κίνησε καν τη διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος. Η Βουλγαρία καλείται να προχωρήσει στις απαραίτητες μεταρρυθμίσεις στους τομείς της υγείας και πρόνοιας, ώστε να διατηρηθεί η δημοσιονομική σταθερότητα και να αποφευχθούν κίνδυνοι αύξησης των δαπανών που σχετίζονται με τη γήρανση του πληθυσμού.
- Η Βουλγαρία δε μετέχει στο μηχανισμό ERM II, αλλά η ισοτιμία του Ευρώ με το Lev (BGN) παρέμεινε σταθερή την προηγούμενη διετία στο πλαίσιο καθεστώτος νομισματικού συμβουλίου (currency board). Βελτίωση, επίσης, παρουσίασε το ισοζύγιο τρεχουσών και κεφαλαιακών συναλλαγών.
- Το Απρίλιο 2016 τα μακροπρόθεσμα επιτόκια διαμορφώθηκαν στο 2,6% σημαντικά κάτω από την τιμή αναφοράς (4%). Από το 2009 έως

σήμερα τα 12μηνα επιτόκια κατέγραψαν σημαντική αποκλιμάκωση (από 7% σε λιγότερο από 3%).

- Η Επιτροπή κατέληξε το 2016 στο συμπέρασμα ότι η Βουλγαρία αντιμετωπίζει «υπερβολικές μακροοικονομικές ανισορροπίες». Συνεπώς, η επίτευξη ενός περιβάλλοντος υποστηρικτικού της διατηρήσιμης σύγκλισης προϋποθέτει την υιοθέτηση πολιτικών προσανατολισμένων προς τη σταθερότητα των δημοσιονομικών, καθώς και την προώθηση ευρειών διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων για την ενίσχυση του θεσμικού και επιχειρηματικού περιβάλλοντος. Παράλληλα, προκειμένου να διασφαλιστεί η χρηματοπιστωτική σταθερότητα, είναι σημαντικό οι αρχές να ολοκληρώσουν τους ελέγχους ποιότητας ενεργητικού (AQR) και τα τεστ κοπώσεως, που αφορούν στον χρηματοπιστωτικό τομέα, αλλά και να προχωρήσουν στην περαιτέρω βελτίωση των εποπτικών πρακτικών.

Η βουλγαρική νομοθεσία δεν έχει συμμορφωθεί με όλες τις απαιτήσεις, που αφορούν στην ανεξαρτησία της κεντρικής τράπεζας, την απαγόρευση της νομισματικής χρηματοδότησης και τη νομική ενσωμάτωση στο Ευρωσύστημα.

- Τομείς προτεραιότητας Βουλγαρίας για προσέλκυση επενδύσεων

Όπως δήλωσαν σε συνέντευξη τύπου την Τετάρτη 06/07 τ.έ. η αναπληρώτρια Υπουργός Οικονομικών, κα Daniela Vezieva, και ο Εκτελεστικός Διευθυντής της βουλγαρικής Υπηρεσίας Επενδύσεων (InvestBulgaria), κ. Stamen Yanev, η Βουλγαρία θα επικεντρώσει τις προσπάθειές της στην προσέλκυση ξένων επενδυτών σε επτά τομείς προτεραιότητας για την οικονομία. Πρόκειται για την παραγωγή υπολογιστικού και επικοινωνιακού εξοπλισμού, ηλεκτρονικών και οπτικών προϊόντων, ηλεκτρικού και ηλεκτρολογικού εξοπλισμού, υποδημάτων και προϊόντων της υφαντουργίας, χημικών και πλαστικών προϊόντων και τροφίμων, καθώς επίσης outsourcing, τεχνολογίες πληροφορίας και λογισμικού και βιοτεχνολογίες.

Σύμφωνα με εξειδικευμένη ανάλυση του Υπουργείου Οικονομικών και της InvestBulgaria, δώδεκα ευρωπαϊκές χώρες είναι πιο πιθανό να προχωρήσουν σε ΑΞΕ στη Βουλγαρία - πρόκειται, συγκεκριμένα, για τη Γερμανία, το Ηνωμένο Βασίλειο, τη Γαλλία, τη Δανία, την Ολλανδία, τη Σουηδία, την Ιταλία, το Βέλγιο, την Αυστρία, τη Νορβηγία, την Ιρλανδία και την Ελβετία. Εκτός Ευρώπης, οι Η.Π.Α, η Κίνα, η Ιαπωνία, η Ρωσία, η Σιγκαπούρη, το Ισραήλ, το Κουβέιτ, η Τουρκία και το Κατάρ αξιολογούνται ως πιθανοί μελλοντικοί επενδυτές στη Βουλγαρία.

Σύμφωνα με τον κ. Υανεν, για καθέναν από τους εν λόγω κλάδους έχουμε ορίσει χώρες-στόχους, ακόμα και συγκεκριμένες επιχειρήσεις στο εξωτερικό, στις οποίες θα επικεντρώσουμε τις προσπάθειες, προκειμένου να προσελκυσθούν ηγετικές εταιρείες ως στρατηγικοί επενδυτές. Για παράδειγμα, στον κλάδο των ηλεκτρονικών και ηλεκτρολογικών εξοπλισμών πρόκειται για χώρες όπως η Γερμανία, η Ιταλία, η Μεγάλη Βρετανία, η Κίνα, η Νότια Κορέα, η Ιαπωνία, οι ΗΠΑ και η Ταϊλάνδη. Στους κλάδους γεωργίας και τροφίμων χώρες-στόχοι είναι η Γαλλία, η Ιταλία, η Ολλανδία, η Γερμανία και το Ισραήλ. Σε ό, τι αφορά τις χώρες στους κλάδους της χημικής βιομηχανίας και των ναυτοτεχνολογιών, πρόκειται για τη Γερμανία, τη Γαλλία, τη Μεγάλη Βρετανία, την Ιταλία, το Βέλγιο, την Ολλανδία και τις ΗΠΑ. Στο πλαίσιο υλοποίησης της εν λόγω στρατηγικής, η Υπηρεσία Επενδύσεων θα ενισχύσει τις επαφές της με το αρμόδιο διπλωματικό προσωπικό των προαναφερθεισών χωρών.

Σχολιάζοντας τα αποτελέσματα του δημοψηφίσματος στο Ηνωμένο Βασίλειο, ο κ. Υανεν εκτίμησε ότι με το Brexit δεν αποκλείεται το ενδεχόμενο μετεγκατάστασης ορισμένων βρετανικών επιχειρήσεων στη Βουλγαρία. Όπως δήλωσε ο κ. Υανεν, υπάρχουν, επίσης, ευκαιρίες για την ενίσχυση της παρουσίας Βρετανών επενδυτών, που έχουν ήδη εγκατασταθεί στη Βουλγαρία.

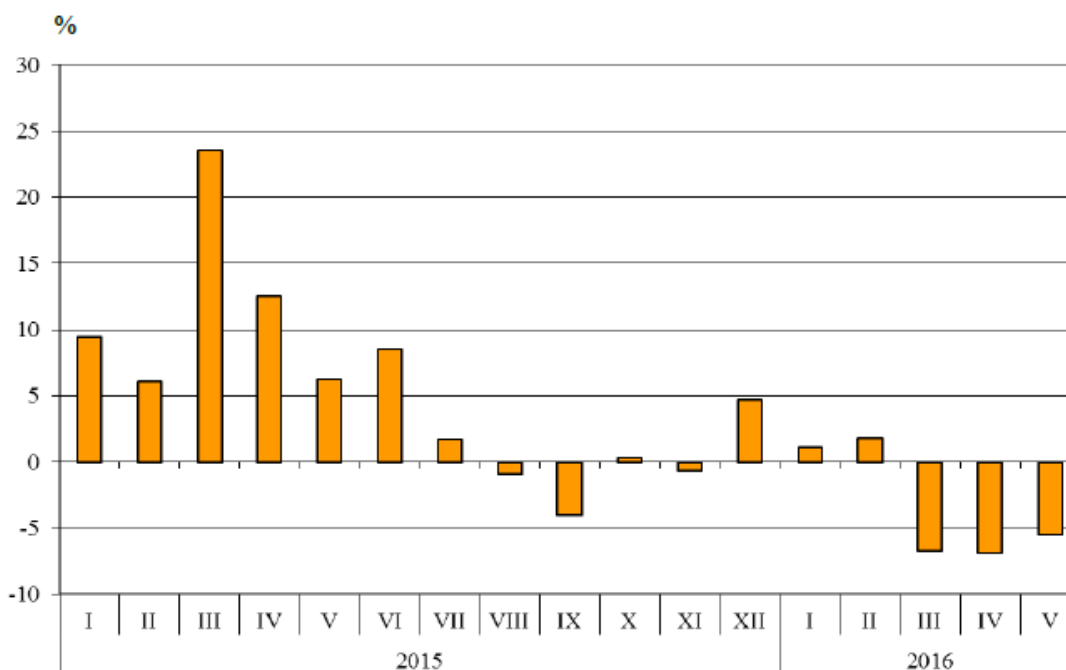
Υπενθυμίζεται ότι, βάσει προσωρινών στοιχείων της βουλγαρικής Κεντρικής Τράπεζας, το 2015 οι ΑΞΕ στη Βουλγαρία (καθαρές ροές) ανήλθαν στο 3,5% του ΑΕΠ (€ 1,58 δισεκ.), αυξημένες κατά € 290 εκατ. σε σχέση με το 2014. Βάσει πάλι προσωρινών στοιχείων, το 4^ο τετράμηνο 2016, οι ΑΞΕ ανέρχονται σε € 429 εκατ., μειωμένες κατά € 353 εκατ. σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2015. Σημαντικότερος ξένος επενδυτής την εν λόγω περίοδο ανεδείχθη η Ολλανδία (€ 269 εκατ.). Σε κάθε περίπτωση, επισημαίνουμε ότι τα ως άνω στατιστικά στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας υπόκεινται σε συχνές αναθεωρήσεις.

◇◇◇◇◇

- Εξωτερικό εμπόριο Βουλγαρίας το 4^ο πεντάμηνο 2016

Σύμφωνα με προσωρινά στοιχεία του βουλγαρικού Στατιστικού Ινστιτούτου, το πρώτο 5μηνο 2016 οι βουλγαρικές εξαγωγές διαμορφώθηκαν στα BGN 17,7 δισεκ. (περίπου € 9 δισεκ.), μειωμένες κατά 3,5% συγκριτικά με την αντίστοιχη περίοδο του 2015. Οι εισαγωγές ανήλθαν σε BGN 19,6 δισεκ., μειωμένες κατά 7% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2015. Συνεπώς, το εμπορικό έλλειμμα διαμορφώθηκε την περίοδο Ιανουαρίου-Μαΐου 2016 στα BGN 1,8 δισεκ.

Ειδικότερα, οι βουλγαρικές εξαγωγές προς τρίτες χώρες διαμορφώθηκαν το α' πεντάμηνο 2016 στα BGN 5,76 δισεκ., σημειώνοντας μείωση της τάξης του 15,4% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους. Κύριοι εμπορικοί εταίροι της Βουλγαρίας ήταν η Τουρκία, η Κίνα, η πΓΔΜ, η Σερβία, οι Η.Π.Α και η Ρωσία, οι οποίες μαζί αντιπροσώπευαν το 50,7% των βουλγαρικών εξαγωγών προς τις τρίτες χώρες. Μόνο τον Μάιο τ.έ., οι βουλγαρικές εξαγωγές διαμορφώθηκαν στα BGN 1,1 δισεκ., καταγράφοντας 21,3% πτώση σε σύγκριση με τον ίδιο μήνα το 2015. Μεταξύ Ιανουαρίου και Μαΐου 2016, οι βουλγαρικές εισαγωγές από τρίτες χώρες ανήλθαν σε BGN 6,4 δισεκ., σημειώνοντας δηλαδή μείωση της τάξης του 17,4% σε σύγκριση με την ίδια χρονική περίοδο του 2015. Ο μεγαλύτερος όγκος αγαθών εισήχθη από τη Ρωσία, την Τουρκία, την Κίνα και την Ουκρανία. Συνεπώς, το εμπορικό ισοζύγιο της Βουλγαρίας την εν λόγω περίοδο με τις τρίτες χώρες ήταν αρνητικό και διαμορφώθηκε στα BGN 665 εκατ.

Μεταβολή ονομαστικής αξίας βουλγαρικών εξαγωγών την περίοδο 2015–2016 (συγκριτικά με τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους)

Σε ό,τι αφορά τις ενδοκοινοτικές συναλλαγές της Βουλγαρίας, βάσει στοιχείων α' τετραμήνου 2016, οι εξαγωγές αυξήθηκαν κατά 3,3% και ανήλθαν σε BGN 9,6 δισεκ. Κύριοι εμπορικοί εταίροι της Βουλγαρίας αναδείχθηκαν η Γερμανία, η Ιταλία, η Ρουμανία, η Ελλάδα, η Γαλλία και οι Κάτω Χώρες (69,3% των συνολικών εντός ΕΕ εξαγωγών). Οι βουλγαρικές εισαγωγές την ίδια περίοδο μειώθηκαν κατά 1,3% σε ετήσια βάση και διαμορφώθηκαν στα BGN 10,6 δισεκ. Ο μεγαλύτερος όγκος αγαθών εισήχθη από τη Γερμανία, Ιταλία, Ρουμανία, Ελλάδα και Ουγγαρία. Συνεπώς, το εμπορικό ισοζύγιο της Βουλγαρίας την εν λόγω περίοδο με χώρες της ΕΕ ήταν αρνητικό και διαμορφώθηκε στα BGN 954 εκατ.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει στατιστική μελέτη της βουλγαρικής Ένωσης Βιομηχάνων (ΒΙΑ), η οποία καταγράφει την αξία των εξαγωγών σε δολάρια κατά την περίοδο 2011 με 2015. Σύμφωνα με την εν λόγω στατιστική προσέγγιση, οι βουλγαρικές εξαγωγές μετρώμενες σε δολάρια μειώθηκαν την εν λόγω πενταετία κατά μέσο όρο 1% ανά έτος. Πάλι βάσει της ίδιας μεθοδολογικής προσέγγισης, η Βουλγαρία κατατάσσεται στην 64η θέση στην παγκόσμια κατάταξη των εξαγωγών (world export ranking) για το περασμένο έτος. Προφανώς, το εν λόγω στατιστικό αποτέλεσμα συνδέεται με την απώλεια αξίας του Ευρώ έναντι του δολαρίου της τάξης του 20%, που κατεγράφη το 2015 και η οποία επηρέασε όλες τις οικονομίες που συνδέονται με το κοινό ευρωπαϊκό νόμισμα. Για παράδειγμα, η Βουλγαρία ανέβηκε στην παγκόσμια κατάταξη των εξαγωγών από την 65η θέση στην 64^η, αν και οι εξαγωγές της σε δολάρια μειώθηκαν το 2015 κατά 12% σε ετήσια βάση. Άλλος λόγος που συντελεί στην εν λόγω πτώση είναι η διακύμανση των τιμών των πρώτων υλών. Από τα 20 κορυφαία προϊόντα που εξάγει η Βουλγαρία, μόνο τεσσάρων οι τιμές ανέβηκαν. Η πτώση ήταν πιο σημαντική για τα μέταλλα, τα καύσιμα, το σιτάρι και το ηλεκτρικό ρεύμα. Σύμφωνα με τη μελέτη, παραδοσιακά η Βουλγαρία κατέχει ηγετική θέση στην εξαγωγή ορισμένων εξειδικευμένων προϊόντων με υψηλότερη προστιθέμενη αξία όπως τα φάρμακα, η ηλεκτρική ενέργεια, τα ηλεκτρικά προϊόντα και τα μηχανήματα και εξαρτήματα, συμπεριλαμβανομένων των εξαρτημάτων για την αυτοκινητοβιομηχανία

◇◇◇◇◇

- Εκτιμήσεις για επιπτώσεις του BREXIT στη βουλγαρική οικονομία

Στο πλαίσιο εκδήλωσης που πραγματοποιήθηκε στις 6 Ιουλίου από το EU Club σε συνεργασία με το βουλγαρικό Επιμελητήριο Εμπορίου και Βιομηχανίας (BCCI) με την ευκαιρία της ανάληψης της προεδρίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου από τη Σλοβακία, ο υπεύθυνος του οικονομικού τμήματος της UniCredit Bulbank, κ. Kristofor Pavnov, παρουσίασε μελέτη για τις επιπτώσεις στη βουλγαρική οικονομία της εξόδου του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ.

Αρχικά, ο κ. Pavnov εκτίμησε ότι η σταθερή δημοσιονομική θέση της Βουλγαρίας θα βοηθήσει τους αρμόδιους χάραξης πολιτικής να αντισταθμίσουν μεγάλο μέρος των αρνητικών επιδράσεων που ήδη προκαλεί το σοκ του Brexit. Οι σημαντικότερες αρνητικές επιπτώσεις εντοπίζονται στο εξωτερικό εμπόριο, αλλά θα είναι ως επί το πλείστον έμμεσες, καθώς οι εξαγωγές της χώρας στο Ηνωμένο Βασίλειο αποτελούν μόλις

το 2,5% επί του συνόλου.

Στον τομέα των επενδύσεων, η προοπτική εξόδου της Μ. Βρετανίας από την ΕΕ είναι πιθανό να οδηγήσει σε επιβράδυνση της ετήσιας καθαρής ροής ΑΞΕ στη Βουλγαρία την επόμενη διετία (2016-2017). Συγκεκριμένα, οι αναθεωρημένες προβλέψεις της UniCredit Bulbank με λήψη υπόψη των επιπτώσεων της εξόδου της Βρετανίας από την ΕΕ (Brexit negative spillover effect), κάνουν λόγο για αύξηση των ΑΞΕ το 2016 κατά 2,7% του ΑΕΠ (έναντι προηγούμενης πρόβλεψης 3,6%) και το 2017 κατά 2,4% (έναντι προηγούμενης πρόβλεψης 3,8%). Τέλος, σχεδόν ανεπαίσθητες θα είναι οι επιπτώσεις στο δημοσιονομικό τομέα, καθώς η βουλγαρική οικονομία αξιολογείται ως ιδιαίτερος ανθεκτική και στηρίζεται σε γερές δημοσιονομικές βάσεις.

Όσον αφορά στον ρυθμό αύξησης του ΑΕΠ της Βουλγαρίας, αυτός σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της UniCredit Bulbank θα επιβραδυνθεί κατά 0,2% για το 2016 και κατά 0,9% για το 2017 και θα διαμορφωθεί σε 3% και 2,7% αντίστοιχα (έναντι αρχικής πρόβλεψης 3,2% και 3,6% αντίστοιχα). Εάν υπάρξει αντίδραση με τις δέουσες πολιτικές, τότε ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ θα βελτιωθεί ελαφρώς και θα κυμανθεί στο 3,2% για το 2016 και 3% για το 2017. Επιπρόσθετα, η Βουλγαρία έχει αποδείξει ότι μπορεί να χαλαρώσει την οικονομική της πολιτική, χωρίς να διακινδυνεύει τη μακροοικονομική της σταθερότητα. Αυτό επιτυγχάνεται χάρη κυρίως στη σημαντική πρόοδο που κατέγραψε η Βουλγαρία ως προς τη δημοσιονομική εξυγίανση ιδιαίτερα τον τελευταίο 1,5 χρόνο, όταν κατάφερε να μετατρέψει ένα έλλειμμα της τάξης του 3,6% το 2014 σε πλεόνασμα ρεκόρ ύψους 3,5% πλεόνασμα τον Ιούνιο τ.έ.

Χάρη στη θετική αυτή εξέλιξη, η χώρα διαθέτει «δημοσιονομικό περιθώριο» να αυξήσει μέρος των δαπανών του προϋπολογισμού, κατά προτίμηση επενδυτικές δαπάνες. Άλλωστε, έρευνα που διεξήγαγε το ΔΝΤ και άλλοι μελετητές δείχνει ότι η αύξηση των επενδυτικών δαπανών τείνει να συνδέεται με ισχυρότερη θετική επίδραση στην οικονομική ανάπτυξη.

Τέλος, ο κ.Ρανβόν εκτίμησε ότι εάν ο προϋπολογισμός κλείσει φέτος με έλλειμμα 1,8% επί του ΑΕΠ και διευρυνθεί σε περίπου 2,5% το επόμενο έτος, οι βουλγαρικές αρχές θα μπορέσουν να αντισταθμίσουν κατά το ήμισυ περίπου τις αρνητικές επιπτώσεις που θα προκαλέσει το Brexit στον ρυθμό της οικονομικής ανάπτυξης.

◇◇◇◇◇

II. ΚΛΑΔΙΚΑ

ΕΝΕΡΓΕΙΑ

- Πορεία αντιμονοπωλιακής έρευνας κατά (Bulgaria Energy Holding) BEH - Ενδεχόμενο ιδιωτικοποίησης Bulgartransgaz

Σύμφωνα με το ειδησεογραφικό πρακτορείο NOVINITE, ο Πρωθυπουργός της Βουλγαρίας, κ. Boyko Borisson, δήλωσε ότι η χώρα του θα πρέπει να ιδιωτικοποιήσει τον κρατικό φορέα εκμετάλλευσης του δικτύου του φυσικού αερίου Bulgartransgaz ή, εναλλακτικά, να καταβάλει πρόστιμο ύψους έως € 300 εκατ. Όπως επισημαίνει το NOVINITE, η είδηση αυτή έρχεται σε συνέχεια της εν εξελίξει αντιμονοπωλιακής έρευνας αναφορικά με την πρακτική της κρατικής Bulgarian Energy Holding (BEH), η οποία φέρεται να αρνείται την πρόσβαση ανταγωνιστών στο βουλγαρικό δίκτυο μεταφοράς φυσικού αερίου. Η εν λόγω έρευνα ξεκίνησε το Μάρτιο του 2015, με την Επιτροπή να εκφράζει το φόβο της ότι η «BEH και οι θυγατρικές της αρνήθηκαν την πρόσβαση ανταγωνιστών στο δίκτυο της για τη μεταφορά του φυσικού αερίου, καθώς και στις εγκαταστάσεις της αποθήκευσης φυσικού αερίου, ενώ παράλληλα διατήρησαν χωρητικότητα, που δεν τους είναι απαραίτητη, στον αγωγό εισαγωγής φυσικού αερίου».

Σύμφωνα με δηλώσεις του κ. Borisson στα μέσα ενημέρωσης, μετά το πέρας συνόδου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, όσα του είπε η Επίτροπος Ανταγωνισμού της Ε.Ε, κα Margarethe Vestager, ότι δηλαδή η Bulgartransgaz πρέπει να πωληθεί, συνιστούν «ένα βαρύ πολιτικό πλήγμα» για τη Βουλγαρία. «Ειδάλλως οδηγούμαστε σε διαδικασία επί παραβάσει» ακούγεται να λέει ο ίδιος σε ηχητικό αρχείο, που στάλθηκε στα μέσα ενημέρωσης από το Γραφείο Τύπου της Κυβέρνησης. «Θέλουν να μας επιβάλλουν μια διαδικασία πάνω στην κυριότητα των αγωγών και των σταθμών συμπίεσης. Δεν μπορούμε να το επιτρέψουμε... Είναι προσβλητικό για εμάς, ανεξαρτήτως οικονομικών κυρώσεων» φέρεται να δηλώνει ο κ. Borisson, σύμφωνα με την Capital Daily.

Παράλληλα, φέρεται να εξέφρασε την αγανάκτησή του για την όλη εξέλιξη, υποστηρίζοντας ότι αυτή αποτελεί ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα αναφορικά με το πού η Ε.Ε χρειάζεται μεταρρύθμιση. Επίσης, φέρεται να ρώτησε την κα Vestager αν οι ρυθμιστές εξετάζουν ισότιμα όλα τα κράτη-μέλη. Από την πλευρά του, το Reuters παραθέτει δηλώσεις του εκπροσώπου της Επιτροπής, κ. Ricardo Cardoso, σύμφωνα με τις οποίες «βάσει πάγιας πρακτικής των αντιμονοπωλιακών ερευνών, η Επίτροπος Vestager συναντήθηκε με τον Βούλγαρου ομόλογό της για να συζητήσουν την πορεία της έρευνας.»

Υπενθυμίζεται ότι ο κ. Borisson έχει επανειλημμένως επισημάνει ότι η διατήρηση του δικτύου φυσικού αερίου υπό κρατικό έλεγχο αποτελεί βασική προτεραιότητα της κυβέρνησης. Σημειώνεται, τέλος, ότι η Επιτροπή Ανταγωνισμού είχε επισκεφθεί πρόσφατα τη Βουλγαρία (10 Ιουνίου τ.έ.). Σε συνάντησή της δε με τον Πρωθυπουργό της Βουλγαρίας, κ. Boyko Borisson, έθεσε, σύμφωνα με το πρακτορείο ειδήσεων ΒΤΑ, το θέμα του μονοπωλίου της Bulgartransgas. Σύμφωνα με το ΒΤΑ, κατά την εν λόγω συνάντηση ετέθησαν επί τάπητος αρκετά ακόμη ζητήματα αμοιβαίου ενδιαφέροντος, όπως, μεταξύ άλλων, η τύχη των ρωσικών σωλήνων, που προορίζονταν για το South Stream και παραμένουν σε βουλγαρικά λιμάνια, αλλά και οι καθεαυτές εν εξελίξει διαδικασίες που αφορούν στο South Stream, ένα έργο που έχει μεν ουσιαστικά εγκαταλειφθεί από τη ρωσική πλευρά, αλλά δεν έχει κλείσει επισήμως.

◇◇◇◇◇

- Επενδυτικό πρόγραμμα Bulgartransgaz

Σύμφωνα με δημοσίευμα της CAPITAL DAILY, η κρατική επιχείρηση Bulgartransgaz σχεδιάζει να επενδύσει το ποσό των BGN 658 εκατ. στον εκσυγχρονισμό του δικτύου φυσικού αερίου της χώρας, ενώ επιπλέον προβλέπεται και ευρωπαϊκή χρηματοδότηση.

Ανάμεσα στους βασικούς στόχους του φιλόδοξου 10ετούς επενδυτικού προγράμματος περιλαμβάνονται η ολοκλήρωση των διασυνδετηρίων αγωγών με την Ελλάδα και τη Ρουμανία το 2016 και το 2017 αντίστοιχα και η ανανέωση του δικτύου στη βόρεια Βουλγαρία (κόστους € 348 εκατ., 50% εκ των οποίων με ευρωπαϊκή χρηματοδότηση) μετά το 2018. Σε ό, τι αφορά τον νέο αγωγό προς την Τουρκία, προβλέπεται να ολοκληρωθεί το 2019, αλλά η CAPITAL DAILY εκτιμά ότι η προθεσμία αυτή μάλλον δεν θα τηρηθεί. Το πρόγραμμα προβλέπει επίσης την επέκταση της χωρητικότητας του αγωγού μεταφοράς αερίου προς την Τουρκία, καθώς και επέκταση του αποθηκευτικού χώρου αερίου στις εγκαταστάσεις στο χωριό Chiren.

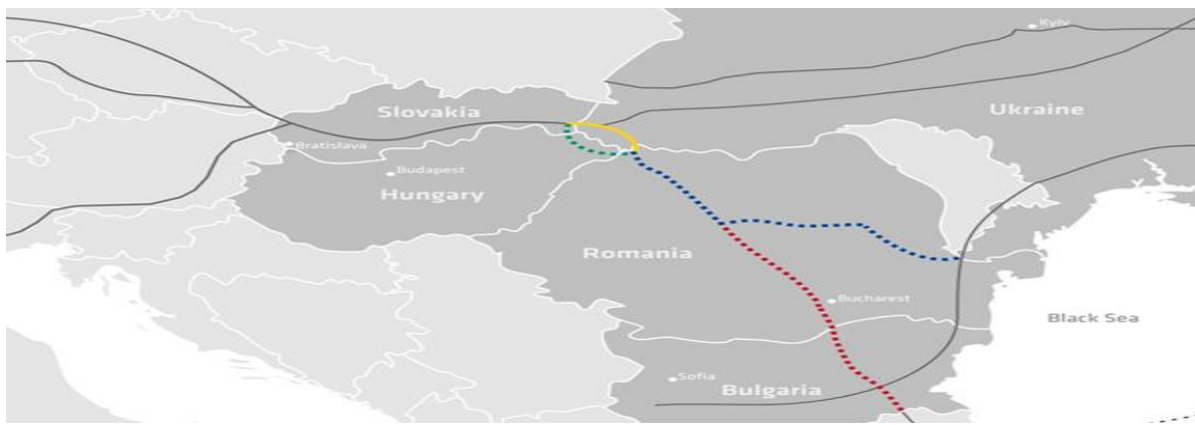
Σε ό, τι αφορά τα πιο μακροπρόθεσμα σχέδια της επιχείρησης, σχεδιάζεται η Bulgartransgaz να συμμετάσχει στο σχεδιαζόμενο κόμβο αερίου κοντά στη Βάρνα, καθώς επίσης στο ολοβακικής έμπνευσης αγωγό Eastring (βλ. σχετικά αμέσως παρακάτω).

◇◇◇◇◇

- Μνημόνιο συνεργασίας Βουλγαρίας - Σλοβακίας για το σχέδιο Eastring

Ο Αναπληρωτής Υπουργός Ενέργειας Zhecho Stankov υπέγραψε μνημόνιο συνεργασίας μεταξύ του βουλγαρικού Υπουργείου Ενέργειας και του Υπουργείου Οικονομικών της Σλοβακίας σχετικά με το σχέδιο Eastring. Η Βουλγαρία και η Σλοβακία αναγνωρίζουν την ανάγκη συντονισμένων ενεργειών για την υλοποίηση του σχεδίου. Θα ανταλλάσσουν επίσης πληροφορίες σχετικές με το Eastring. Το μνημόνιο αναφέρει ότι οι δύο χώρες θα μεριμνήσουν για όλες τις διακυβερνητικές και άλλες συμφωνίες που σχετίζονται με το έργο. Επισημαίνεται ότι στα μέσα Ιουνίου, στο πλαίσιο του 14ου Ετήσιου Συνεδρίου GIE “Gas Infrastructure Europe” που πραγματοποιήθηκε στη Σόφια, είχε ήδη υπογραφεί συμφωνία συνεργασίας μεταξύ της Bulgartransgas και του αντίστοιχου φορέα της Σλοβακίας (Eastream), όπου οι δύο πλευρές δήλωναν ότι θα αξιοποιήσουν τις δυνατότητες που υφίστανται για την υλοποίηση του Eastring.

Υπενθυμίζεται ότι, στις 21.05.2015, στη Ρίγα της Λετονίας, οι Υπουργοί Εξωτερικών της Βουλγαρίας, Σλοβακίας, Ουγγαρίας και Ρουμανίας υπέγραψαν κοινή δήλωση προώθησης της συνεργασίας για τη σύνδεση των εθνικών δικτύων μεταφοράς φυσικού αερίου, την ανάπτυξη των διασυνδέσεων αερίου και τη διασφάλιση αμφίδρομης ροής αερίου. Με την κοινή αυτή δήλωση εκτιμήθηκε ότι επιχειρούνταν να δοθεί ώθηση στο σχέδιο του Eastring, αν και ο συγκεκριμένος όρος δεν απαντά στο κείμενο της δήλωσης, το οποίο είναι διαθέσιμο στην ηλεκτρονική διεύθυνση: http://www.euractiv.com/files/declaration_0.doc. Ο εν λόγω αγωγός προβάλλεται από τη Σλοβακία ως εναλλακτική επιλογή στη θέση του ακυρωθέντος South Stream: Θα μεταφέρει φυσικό αέριο από τα σλοβακο-ουκρανικά στα βουλγαρο-τουρκικά σύνορα, ενώ μελλοντικά σχεδιάζεται να έχει τη δυνατότητα σύνδεσης και με τουρκικό κόμβο, που θα επιτρέπει την προμήθεια αερίου μέσω Τουρκίας (όταν και εφόσον υλοποιηθεί ο Turkish Stream), από την Κασπία, το Ιράκ, το Ιράν και την Ανατολική Μεσόγειο.

Εναλλακτικές διαδρομές του προτεινόμενου αγωγού Eastring. Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. <http://www.eastring.eu/page.php?page=routing>.

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ**- Αφιέρωμα στα Κύθηρα σε βουλγαρική εφημερίδα**

Όπως μας ενημερώνει το Γραφείο Τύπου της Πρεσβείας Σόφιας, υπό τον τίτλο «*Ταξίδι στα Κύθηρα, που Ποτέ δεν Φτάνεις*» και υπότιτλο «*Στο νησί της Αφροδίτης, του Αγγελόπουλου και των Αυστραλών*» η δημοσιογράφος Ανίτα Ντιμιτρόβα από την ημερήσια εφημερίδα «ΣΕΓΚΑ» κάνει, στο φύλλο του Σαββάτου, δισέλιδο αφιέρωμα στο ελληνικό νησί.

«Κατά τις τελευταίες 2 δεκαετίες, τα Κύθηρα αναπτύσσουν τον τουρισμό, διότι έχουν απ' όλα – μικρούς οικισμούς, κάστρα από το παρελθόν και θαυμάσιες παραλίες –, αλλά λόγω της έλλειψης άμεσων αεροπορικών συνδέσεων, μεγάλων ξενοδοχείων και διαφήμισης και χάρη στο ιδιόμορφο πνεύμα του, το νησί παραμένει προορισμός για περιπετειώδεις ανθρώπους και γενικά για άτομα που αναζητούν τα πράγματα που μας διαφεύγουν», αναφέρει η δημοσιογράφος στο οδοιπορικό της.

Στο κείμενο εξηγείται επίσης γιατί στον υπότιτλο αναφέρονται οι Αυστραλοί: Στα μέσα του 20^{ου} αιώνα το νησί γνώρισε μια περίοδο μετανάστευσης με πολλούς κατοίκους του να κατευθύνονται προς Αυστραλία, χώρα που ακόμη διαθέτει αρκετά μεγαλύτερη διασπορά Κυθηραίων. Να γιατί στο κέντρο του νησιού, ένα από τα σπίτια αυτών των μεταναστών που επιστρέφουν καμιά φορά, φέρει την επιγραφή: «Προσοχή! Κίνδυνος από καγκουρώ στα επόμενα... 12.000 χλμ!»

Η δημοσιογράφος σημειώνει επίσης ότι ένα από τα γνωστότερα προϊόντα διατροφής του νησιού είναι το θυμαρίσιο μέλι. Σε αντίθεση, όμως, με άλλα νησιά του Αιγαίου η αλιεία εδώ και γενικά τα ψάρια δεν είναι και τόσο δημοφιλή, αλλά η ντόπια κουζίνα περιλαμβάνει κατσικίσιο κρέας, κόκορα και κουνέλι, ψωμί και παξιμάδια, τυρί, ελιές και ελαιόλαδο υψηλής ποιότητας. Στο δημοσίευμα γίνεται επίσης αναφορά και στο μικρό νησί των Αντικυθήρων, στο οποίο ζουν 60 άτομα, καθώς επίσης και στον περίφημο Μηχανισμό των Αντικυθήρων, ο οποίος θεωρείται από τους επιστήμονες ως το πρότυπο του σύγχρονου υπολογιστή.

III. ΕΚΘΕΣΕΙΣ – ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

- Πρόγραμμα Hosted Buyers της HELEXPO

Το επιτυχημένο πρόγραμμα φιλοξενίας Hosted Buyers της ΔΕΘ / HELEXPO θα εξακολουθήσει να ισχύει και για την επόμενη περίοδο (β' εξάμηνο 2016 και α' εξάμηνο 2017), προσφέροντας μία έως δύο δωρεάν διανυκτερεύσεις και κατά περίπτωση κάλυψη εξόδων αερομεταφοράς στους αγοραστές που θα ενταχθούν σε αυτό, με βασική προϋπόθεση την έγκαιρη αποστολή των εταιρικών στοιχείων τους, τον ειδικό κανονισμό για τους hosted Buyers, καθώς και τον on-line προκαθορισμό των επιχειρηματικών τους συναντήσεων (ελάχιστος αριθμός προκαθορισμένων συναντήσεων: 15 ανά hosted buyer). Η επιβεβαίωση της αποδοχής θα αποστέλλεται απευθείας στους προτεινόμενους αγοραστές, κατόπιν σχετικής αξιολόγησης από τη ΔΕΘ-HELEXPO.

Ειδικά σε ό,τι αφορά την διεθνή έκθεση PHILOXENIA που θα πραγματοποιηθεί στις 18-20.11.2016, αναλυτικές πληροφορίες για το πρόγραμμα Hosted Buyers παρέχονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση: http://www.helexpo.gr/philoxenia/en/Hosted_Buyers_Program.

- 4th European Business Mining Forum, Σόφια (Hilton), 13.09.2016

Το εν θέματι συνέδριο διοργανώνεται από το Βουλγαρικό Επιμελητήριο Μεταλλείων και Γεωλογίας και την ευρωπαϊκή ένωση Euromines, τελώντας υπό την αιγίδα της Υπουργού Ενέργειας της Βουλγαρίας, κας Temenuzhka Petkova.

Κύρια θέματα του συνεδρίου είναι τα εξής:

- Αγορές · επενδύσεις · κίνδυνοι · Ανταγωνιστικότητα των πρώτων υλών βιομηχανίας.
- Ο ρόλος της μεταλλευτικής βιομηχανίας στην επανεκβιομηχάνιση.
- Horizon 2020: Ευκαιρίες · Ευρωπαϊκή Σύμπραξη Καινοτομίας (EIP).
- Βιώσιμη Ανάπτυξη · Υπεύθνη εξορυκτική βιομηχανία · Βέλτιστες πρακτικές.

Έχουν προσκληθεί διακεκριμένοι εκπροσώπους των εθνικών και ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων, καθώς επίσης διευθυντικά στελέχη και εμπειρογνώμονες από τις κορυφαίες εταιρείες του κλάδου και από τον ακαδημαϊκό χώρο.

Για περισσότερες πληροφορίες, οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να επικοινωνούν με τους διοργανωτές:

Bulgarian Chamber of Mining & Geology
Address: 1404 Sofia, Bulgaria
27 Okolovrasten Pat Blvd., Floor 1
Tel.: +359 2 99 50 307; Fax: +359 2 967 64 25
E-mail: office@bmgk-bg.org
Web: <http://embf.eu/>
www.bmgk-bg.org

◇◇◇◇◇

Οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις μπορούν, κατόπιν εγγραφής τους στο newsletter της ιστοσελίδας AGORA του Υπουργείου Εξωτερικών, να λαμβάνουν μέσω e-mail εξατομικευμένη οικονομική πληροφόρηση σχετικά με χώρες και κατηγορίες προϊόντων και υπηρεσιών επιλογής τους, με τη συχνότητα που επιθυμούν (ημερήσια, εβδομαδιαία, μηνιαία). Για εγγραφή μπορούν να επισκέπτονται το σύνδεσμο:

<http://agora.mfa.gr/frontoffice/portal.asp?cpage=NODE&cnode=23&url=%2Ffrontoffice%2Fportal.asp%3Fcpage%3DNODE%26cnode%3D63>

Πληροφόρηση σχετικά με την πορεία της βουλγαρικής οικονομίας και τις διμερείς οικονομικές και εμπορικές σχέσεις μπορούν ειδικότερα να αντλούν από την ιστοσελίδα του Γραφείου ΟΕΥ Σόφιας: <http://agora.mfa.gr/bg60>